Łódź, 29 III 1910 r. Rok XIII.

№ 71.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, illustrowany

Wtorek, dnia 29 marca 1910 roku.

Cena prenumeraty:
W ŁODZI:
Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ — „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedyńczy 3 k.
Z przesyłką pocztową:
Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70
ZAGRANICĄ:
Miesięcznie „ 1 „ 10

Kalendarzyk tygodniowy:
Wt. św. Eustachego.
Śr. św. Anieli Wd.
Czw. św. Balbiny P.
Piąt. św. Teodory M.
Sob. św. Franciszka.
Niedz. św. Ryszarda B.
Pon. **Zwiast. N. M. P.**

Wschód sł.: godz. 5 m. 46
Zachód sł.: godz. 6 m. 26
Dług. dnia godz. 12 m. 40

Redakcya
w Łodzi,
ul. Przejazd № 8.
Nr. telefonu 593.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka; w Tomaszowie u p. Teodora Hilla.

CENA OGŁOSZEŃ: „Nadesłane“ na 1-szej stronicy 50 kop. za wiersz. **Zwyczajne ogłoszenia** za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. **Małe ogłoszenia** po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1½ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarym Redakcya uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

DARMO otrzyma każdy 891—5
w ciągu całego kwietnia
najaktualniejsze i najtańsze pismo tygodniowe obrazkowe
„CHWILĘ ILUSTROWANĄ“,
kto zwróci za odnoszenie 10 kop. do filii „Chwili“
w Biurze dzienników „Promień“, Piotrkowska 81, tel 12-00.

Siwym włosom
stopniowo i nieznacznie przywraca naturalny kolor i miękkość bezwarunkowo nieszkodliwy środek RÉGÉNÉRATEUR
„ORIENTINE”
firmy Parfumerie d'Orient.
Sposób użycia tego wypróbowanego środka bardzo prosty. Mnóstwo podziękowań. Do nabycia w składach aptecznych i perfumeryach po 3 rb. pud. (ilość podwójna bez przyborów 5 rb.), albo wysyła za zaliczeniem pocztowem K. Żołnowski, Warszawa, Zielona 4.
Główny skład w Łodzi: **Ludwik Spiess i Syn.**
Wystrzegać się naśladownictw. 890—7

Z Dalekiego Wschodu.

Na Dalekim Wschodzie rozgrywa się obecnie jakaś ciekawa gra dyplomatyczna, której na razie odgadnąć trudno.

Pogłoski o propozycyach Japonii pod adresem Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej, aby oba państwa zawarły z sobą sojusz zaczepno-odporny celem zapewnienia sobie pierwszeństwa na Dalekim Wschodzie—te pogłoski wywołały niesłychane i zupełnie zrozumiałe zajęcie.

Co się właściwie ukrywa za temi pogłoskami, na razie, oczywiście, trudno sprawdzić. Bardzo zajmujący jest komentarz, nadesłany przez korespondenta londyńskiego „N. Fr. Presse“. Pisze on, co następuje:

Ani ambasada japońska, ani amerykańska nie chcą udzielić potwierdzenia lub zaprzeczenia tej wiadomości. Ambasada amerykańska oświadcza jedynie, że przed 18 miesiącami odbyła się wymiana not między obu rządami w sprawie utrzymania „status quo“ w Azyi wschodniej. Propozycye, przypisywane teraz Japonii, o wiele dalej sięgają, niż pomysły z przed półtora roku.

Natomiast z wybitnych źródeł amerykańskich korespondent otrzymał informacye następujące:

Gorączkowe zabiegi dyplomacyi, wywoływane od lat dwóch przez sprawę mandżurską, płyną z bardzo naturalnego źródła. Koncesya na część rosyjską kolei mandżurskiej wygasa mniej więcej za rok; koncesya części japońskiej za lat dzięsięć. Termin wygaśnięcia obu koncesyi ustalono w spisanych układach międzynarodowych. Rosya i Japonia muszą, jeżeli nie chcą otwarcie się dopuścić gwałtu, liczyć się z wygaśnięciem koncesyi kolejowych, albo skłonić Chiny do odnowienia koncesyi.

Sekretarz stanu Unii północno-amerykańskiej Knox, jak wiadomo, zaproponował mocarstwom umiędzynarodowienie kolei mandżurskich. Wystąpił z tą propozycyą wtedy, gdy Rosya zerwała układy ze Stanami i nagle zbliżyła się do Japonii, przeciwko której się zbroi i buduje koleje. Wiadomość ze źródeł japońskich, że przyszedł do skutku układ rosyjsko-japoński, dotyczący Mongolii i Mandżuryi, napewno nie obudziła w Stanach chęci do zawierania sojuszu z Japonią. Taki sojusz—według informacyj dotychczasowych—nietylko czyniłby Japonię opiekunką i państwem, urzędowo eksploatującem Mandżuryę i wybrzeża chińskie nad Oceanem Spokojnym, lecz, co więcej, zobowiązywałby nawet Stany do odpierania z orężem w ręku napadów tych, którzy nie chcieliby uznać praw Japonii do hegemonii i kontroli nad Mandżuryą.

Nie wiadomo zatem jeszcze, jak się stosunki na Dalekim Wschodzie ułożą. W porozumieniu Japonii ze Stanami Zjednoczonemi pośredniczy zapewne Anglia, której zatarg między temi państwami byłby bardzo nie na rękę. Chodzi tylko o to, czy znalazłaby się jakaś podstawa ugody, na którą i Rosya by się zgodzić mogła.

Anglia bowiem nie pragnie, aby właśnie teraz, kiedy dyplomacya rosyjska tak bardzo jest zajętą na Bałkanach, Rosya poniosła jakieś straty na Dalekim Wschodzie. Byłaby to tylko woda na młyn rządu niemieckiego, który zawsze dąży do tego, aby Rosyę przekonać, że intensywna polityka bałkańska odwraca jej uwagę od Dalekiego Wschodu i naraża ją tam na klęski.

Bójki w parlamentach.

—:—

Madziarzy są narodem w polityce parlamentarnej bardzo krewkim. Wybory, które się skończyły śmiercią pięciu lub sześciu ludzi i poranieniem kilkunastu, noszą na Węgrzech miano «spokojnych». Ale nawet na Węgrzech bójka w sejmie i wypoliczkowanie hr. Khuena-Hedervarego przechodzą miarę zwykłych w owym kraju zjawisk.

Depesze oficyalne milczą wprawdzie dyskretnie, że prezesa gabinetu oraz ministrów rolnictwa i honwedów policzkowano. Przedstawiają sprawę tak, jak gdyby rany na twarzach powstały od kałamarzy. Że jednak owe rany wyłącznie się pojawiły na twarzach trzech ministrów, przeto dowód najlepszy, że obrabiano twarze napadniętych, i to nietylko kałamarzami, które stoją na pulpitach ministrów w liczbie sześciu, podczas gdy w pulpitach poselskich są wpuszczone głęboko tak, że o ich wyjęciu niema mowy.

Godzi się wspomnieć, iż hr. Khuen już poprzednio, gdy pierwszy raz był prezesem gabinetu w lecie 1903 roku miał starcie z posłem chłopskim Krasznayem. Ten ostatni zamierzył się na

niego pięścią i zrobił mu głośno pewną nieprzyzwoitą propozycyę.

Do wielkiej bójki przyszło w sejmie węgierskim dnia 12 grudnia 1904 r. Tego dnia miał zacząć funkcyonować pierwszy raz regulamin obostrzony. Straż prezydyalna miała usuwać z sali posłów, którzy się nie będą stosowali do rozporządzeń prezesa Izby.

Członkowie opozycyi przybyli do gmachu sejmowego wczesnym rankiem, połamali trybunę prezydyalną, ławę ministrów, pulpity posłów rządowych, poszarpali na kawałki książki, zawierające zbiór ustaw konstytucyjnych i wypędzili z sali straż prezydyalną, która chciała ich powstrzymać w tem dziele zniszczenia. Posiedzenie nie mogło się odbyć. W parlamencie austryackim okresem wielkich bójek były dni październikowe i listopadowe 1897 r. za czasów obstrukcyi niemieckiej przeciwko Badeniemu. Gdy niemcy brali szturmem trybunę prezydyalną, by znieważyć Abrahamowicza, posłowie polscy i czescy przyszli temu ostatniemu z pomocą. Wówczas poseł Potoczek uchwycił posła niemieckiego Pferschego za gardło, ponieważ spostrzegł, że ten ostatni dobył scyzoryka w formie noża z kieszeni.

I w roku 1898 podczas mechanicznej obstrukcyi niemieckiej przychodziło kilkakrotnie do bójki między niemcami i czechami. Prowokował głównie pos. Wolf.

Podczas krótkotrwałego gabinetu hr. Clarego minister sprawiedliwości Kindinger stał się ofiarą posłów czeskich. Kierował napadem poseł Mastalka. Był to wtedy pierwszy występ owego nieznanego do tej pory posła. Kindingerowi wyrwano akta z ręki, z poszczególnych arkuszy porobiono kule papierowe i zarzucono niemi starca, który się trząsł ze strachu.

Na drugiem posiedzeniu nowej sesyi parlamentu, wybranego w grudniu 1900 roku i styczniu 1901 roku, wszechniemcy zbili bez miłosierdzia Fressla, Choca i paru innych posłów radykalnych czeskich za to, że chcieli nalepić w sali obrad afisz czeski.

Rzucanie kałamarzami wprowadził w modę na terenie parlamentarnym wiedeńskim wszechniemiec Franko Stein. Miał dochodzenie karne lecz je umorzono.

W parlamencie francuskim głośnemi są: spoliczkowanie posła Laura przez ministra spraw wewnętrznych Constansa i w wiele lat później spoliczkowanie ministra wojny generała André przez posła Syvetona na posiedzeniu w dniu 4 listopada 1904 r. Skutkiem tego przyszło do bójki między posłami (opozycyi i rządowymi).

Parlament włoski bywał często świadkiem bójek. Najgłośniejszem było starcie między socyalistami i posłem Sydneyem Sonnino, dzisiej szym prezesem gabinetu. Wyrwano mu wtedy pół brody, obalono na ziemię i skopano.

W angielskiej izbie gmin niema bójek, choć nie brakuje scen burzliwych, gdy posłowie irlandcy nie słuchają zarządzeń „speakera".

KOLONIE LETNIE.

Sprawozdanie z działalności komitetu kolonii letnich chrześcjańskich za rok 1909 wykazuje, że kandydatów na kolonie zapisało się ogółem 1525, mianowicie: chłopców 845; dziewcząt 680. Z liczby tej wysłano na wieś dzieci ogółem 496, czyli 32 52 proc., według płci zaś: chłopców 251 (29,70 proc.); dziewcząt 245 (36,03 proc.), prawie wyłącznie z pierwszym stopniem kwalifikacyi

Nie stawiło się na wezwanie: chłopców 54, dziewcząt 85.

Nie przyjęto z powodu chorób zaraźliwych: chłopców 13 i dziewcząt 12; z powodu braku miejsca 685 dzieci takich, które według opinii lekarzy rzeczywiście potrzebowały wyjazdu na wieś, czyli z drugim, a w części (chłopcy) nawet z pierwszym stopniem kwalifikacyi.

Przed wyjazdem na wieś wszystkie przyjęte dzieci zważono i zmierzono, oraz poddano powtórnym oględzinom lekarskim dla zapobieżenia wysłaniu na kolonie dzieci, dotkniętych chorobami zaraźliwemi.

Dzieciom najbiedniejszym wydawano bezpłatnie ubranka i sukienki na czas pobytu na kolonii.

Podług wieku dzieci wysłane na kolonie dzieliły się jak następuje: od 7 do 9 lat było chłopców 164, dziewcząt 142; od lat 10 do 12—chłopców 87, dziewcząt — 103.

Kolonie w roku sprawozdawczym urządzone były we wsi Bronowicach i Michałowie, w pow. brzezińskim

We wsi Bronowicach przebywało przez trzy sezony 245 dziewcząt, po 81 — 82 na każdy sezon miesięczny. Obie kolonie były kilkanaście razy odwiedzane przez państwo W. i M. Wścieklców i panią Jadwigę Krasuską.

Podczas pobytu na koloniach dzieci cieszyły się wogóle bardzo dobrem zdrowiem.

Na kolonii dziecinnej „Anny Maryi" w Michałowie: chłopcy w wieku lat 7 przed wyjazdem ważyli 46,23 funt. średnio, po powrocie — 49,35 funt. średnio; w wieku lat 10 — przed wyjazdem — 57 61 funt., po powrocie — 61,20 funt. średnio; w wieku lat 12 — przed wyjazdem 69,87, po powrocie — 74.12 funt. średnio.

Ogółem przyrost na wadze średnio wyraził się w procentach wagi pierwotnej cyfrą 6,07 procent.

Na 240 chłopców trzem tylko nie przybyło wagi, a dwaj stracili na wadze.

Dziewczynki na kolonii „Bronowice" w wieku lat 7 ważyły średnio — przed wyjazdem 44,73 a po powrocie — 47.89 funt; w wieku lat 9 — 52,50, a następnie 56,50; w wieku lat 11—62,52 a następnie 67,09.

Ogółem przeciętna waga w funtach przed wyjazdem stanowiła 55,63, a po powrocie 59,64. Przyrost na wadze średnio w procentach wagi pierwotnej — 7,24 procent. Bez przyrostu na 237 dziewcząt była jedna, straciła na wadze jedna.

Liczba dzieci figurujących w tabelach porównawczych wagi i przyrostu — nie równa się ogólnej liczbie dzieci wysłanych na kolonie, ponieważ nie wszystkie dzieci po przyjeździe stawiły się do wagi.

Ogólny koszt utrzymania kolonii, wraz z wydatkami administracyjnemi, lecz bez wydatków na zakupy do inwentarza, wynosił przeciętnie na jedno dziecko rb. 8 kop. 16.

Koszt całkowitego utrzymania kolonii Michałow na jedno dziecko rb. 7 kop. 97 i pół; kolonii Bronowice — rb. 7 kop. 81; koszt wyżywienia na jedno dziecko: w Michałowie rb. 5 kop. 29 i pół; w Bronowicach — rb. 5 kop. 35 i pół.

Dochody komitetu przedstawiają się w roku sprawozdawczym, jak następuje: remanent z roku 1908 — rb. 2.902 kop 62; wpływy z roku 1909 — ze składek rb. 3.360 kop. 55; różnie rb. 781 kop. 21 (w tem z balu urządzonego 30 stycznia rb. 620 kop. 65), ogółem tedy rb. 7,062 kop. 38.

Wydatki stanowiły rb. 4.071 kop. 84 mianowicie: koszty ogólne rb. 156,24; utrzymanie 251 chłopców w Michałowie rb. 2,002 kop. 53, utrzymanie 245 dziewcząt w Bronowicach — rb. 1,9 3 kop. 07.

Pozostałość na rok 1910 rb. 2.990 kop. 54.

Skład osobisty komitetu kolonii letnich był następujący pp. Teodor Trenkler (przewodniczący), Władysław Wścieklica (zastępca przewodniczącego, kasyer i sekretarz), oraz panie: M. Brukalska, doktorowa Brudzińska, T. Finsterowa, J.

---

39)

FERDYNAND HIBBERT.

SENA.

Sceny z życia haitiańskiego.

Przekład Wiktoryi Tippenhauerowej.

(Ciąg dalszy — patrz № 68).

Powtarzam, że jestem bogatszy od pana i dodam, że jeżeli nie przewyższasz mnie, tembardziej nie przewyższasz współziomka mego, Sartena, czystej krwi murzyna, gdyż on potrafi słowem oddać uczucia myśli, których pan nie odczujesz i nie wyrazisz nigdy ani słowem, ani pędzlem.

Ticker zaczerwienił się, słuchając tej aroganckiej mowy mulata, odrzekł jednak spokojnie:

— Nie mówiłem nigdy, żeby w Haiti nie znaleźli się ludzie uzdolnieni; znam nawet sam kilku takich, ale ci pierwsi są ofiarą polityki swego kraju.

— Wytłumacz się pan jaśniej! — zawołał Rorotte, czujący, że poruszają słabą stronę haitiańczyków.

— Mówię, że Haiti pozostanie w barbarzyństwie, dopóki nie będzie rozbudzone poczucie sprawiedliwości, poszanowanie praw i życia obywateli. Tam, gdzie nie może być mowy o niezależnym rozwoju indywidualnym, nie może też być mowy o życiu socyalnem; dla haitiańczyka w takiem środowisku postęp jest niemożliwy.

— Cóż na to odpowiesz, panie Delphi?— zapytali Henger i Paweł Leroux.

— Niestety, nic — ze smutkiem odparł Gerard.

Rorotte, Sirius Neptune i Filip August spoglądali na siebie niepewni, wreszcie, dla dodania sobie animuszu, zaczęli pokaszliwać i ostentacyjnie spluwać na ziemię.

— Widzisz więc pan — tryumfująco mówił Ticker — że miałem racyę, utrzymując, iż haitiańczycy sami nie potrafią zreformować swego kraju.

— A, przepraszam — przerwał Gerard— i Niemcy były w położeniu podobnem w początku dziewiętnastego wieku, a jednak, co się z nich stało.

— Porównań tu robić nie można—wzruszając ramionami odparł Ticker.

— Dlaczegożby nie? Porównania, to metoda naukowa i przez nią dochodzi się do odkrycia prawd.

— W każdym razie, nie możesz pan dowieść tego, co mówisz, odnośnie do Niemiec.

— Nie mówię nigdy tego, czego dowieść nie mogę — odparł Gerard — przecież sam Hegel w swej korespondencyi pisze, że w r. 1808 nie było w całych Niemczech ani sprawiedliwości, ani gwarancyi jakiejkolwiek, nie było opinii publicznej, kaprys i samowola rządziły wszystkiem. Dlaczego więc chcesz pan, abym zwątpił o swoim kraju, skoro pański w takim samym stanie znajdował się przed mniej, niż jednym wiekiem?

— Tak, dlaczego? — z wściekłością zawołał Rorotte.

— A przytem — mówił dalej Gerard — reformy nie podejmuje nigdy cały naród, lecz pojedyńczy człowiek lub gromadka ludzi, wyszła z tego społeczeństwa. Pan jesteś niemcem i powiedz, czy Niemcy byłyby tem, czem są, bez takich ludzi jak Stein, Hardenberg, a głównie bez Bismarka? Ale wobec takich pojedyńczych Steinów, Hardenbergów, Beethowenów, Wagnerów i Bismarków, zrodzonych w tym krótkim przeciągu czasu niecałego stulecia, iluż Tickerów, Hengerów! Setki milionów zliczyćby ich można. Mówię to nie w chęci ubliżenia panu, ale dla dorażnej ilustracyi moich argumentów.

— Wytłumaczyłeś mi pan wiele rzeczy, niezrozumiałych dla mnie dotychczas — ściskając rękę Gerarda powiedział doktór okrętowy — ale, mówiąc prawdę, nie wszyscy cudzoziemcy mówią źle o Haiti. Jadłem wspaniały obiad u znajomego holendra, a gospodarz mówił wiele dobrego o was.

— A więc, doktorze — uśmiechając się, odparł Gerard — jadłeś cząstkę trzech dolarów cła, nałożonego na każde 100 funtów kawy, wyprodukowanej przez murzyna haitiańskiego. Takich holendrów, trawiących w wielkich centrach miejskich pracę niewolników murzyńskich, jest cały legion!

— W każdym razie, jednej rzeczy nie rozumiem — zauważył doktór — znam kapitalistów francuskich, którzy do reprezentacyi Banku narodowego haitiańskiego w Paryżu chodzili po informacye; nie wiem, co im tam mówiono, ale wracali zawsze bardzo zniechęceni. A jednak, jeżeli gdzie płacą długi, to chyba u was.

— I to wiele razy — odparł Gerard.

— A przytem wszyscy, którzy mają jakie interesy w Haiti, zawsze źle o waszym kraju mówią. Dlaczego?

— Z obawy konkurencyi — zawołał Sartene.

(d. c. n.).

Groszkowska, J. Krasuska, S. Łabudzińska, R. Meylertowa, doktorowa Trenknerowa, M. Wscieklicowa; oraz pp.: J. Arkuszewski, dr. J. Brudziński, dr K. Haberlau, dr. L. Kaczmarkiewicz, dr. J. Koliński, dr. E. Mittelstaedt, dr. T. Mogilnicki, dr. W. Schoeneich, dr. Trenkner (protektorki i protektorzy).

(a)

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Szukosława. Jutro Dobromira.

TEATR POLSKI. (Cegielniana 63). Dziś „Wielki człowiek do małych interesów", komedya Al. Fredry. Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

— Jutro „Pani Wołodyjowska", sztuka w 4 aktach z pow. Sienkiewicza. (Ceny zniżone). Początek o godzinie 8 minut 15 wieczorem.

TEATR „APOLLO" (Konstantynowska 16). Dziś „Wesoła praczka", wodewil w 5 obrazach Lindaua i Krema, występy trupy Jul. Myszkowskiego. Początek o godzinie 8 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś (w lokalu, Andrzeja 28) posiedzenie czeladników tokarskich.

— Jutro (w lokalu, Milsza 16) zebranie w sprawie wystawy przyrodniczej.

— Jutro (w lokalu, Srednia 19) ogólne zebranie członków Tow. kredytowego m. Łodzi. Początek o godz. 4 po poł.

— Jutro (w lokalu, Mikołajewska 54) zebranie parafialne Podwyższenia św. Krzyża. Początek o godz. 3 po poł.

— Jutro (w lokalu, Spacerowa 11) zebranie W. T. cyklistów. Początek o godz. 8 wieczorem.

WYSTAWY. Dziś i codziennie „Wystawa sztuk pięknych" (Mikołajewska 40). Otwarta od godz. 10 rano do 10 wiecz.

— Dziś i codziennie wystawa obrazów i sztuki stosowanej do zdobnictwa (Andrzeja 7).

KRONIKA.

Przyjaciołom naszego pisma, którzy byli łaskawi nadesłać nam życzenia z powodu świąt wielkanocnych, najserdeczniej dziękuje

Redakcya.

(—) **Konkurs na ołtarz**. Tow. opieki nad zabytkami przeszłości z inicyatywy biskupa dyecezyi kujawsko kaliskiej, ks. Zdzitowieckiego, ogłasza konkurs dla artystów polskich na wielki ołtarz do nowego kościoła w Pabianicach.

Suma przeznaczona na ołtarz wynosi 1,500 rubli. Za względnie najlepsze z pomiędzy nadesłanych na konkurs projektów, wyznaczone będą nagrody: I-a w sumie 250 rub., II — 150 rub., nagrody te bezwarunkowo będą wypłacone.

Termin nadsyłania projektów do biura Tow. opieki nad zabytkami przeszłości (Nowy Świat № 41) upływa d. 1 września r. b., o godz. 1 po poł., rozstrzygnięcie konkursu nastąpi nie później, jak 15 września r. b.

Sąd konkursowy składać się będzie z ks. kanonika W. Gorzyńskiego, ks. kan. Jüttnera, ks. Jankowskiego, delegata «Koła architektów», Wł. Marconiego, K. Skórewicza, L. Wasilkowskiego, artysty-rzeźbiarza i K. Broniewskiego, artysty-malarza. Na zastępców obrano pp. K. Wojciechowskiego i Z. Mączeńskiego, architektów.

(x) **Samodzielność maryawitów**. W kołach rządowych rozważaną jest, jak donoszą do „Sw. Słowa" z Petersburga, sprawa przyznania samodzielności „Kościołowi maryawickiemu".

Rząd jest zdania, że niema powodu stawiac przeszkód legalnemu rozwojowi sekty i tylko wątpliwosci pewne nasuwa pytanie, w jakiej formie nastąpić ma urzędowe uznanie sekty. Przeważa zdanie, że sprawa rozstrzygnięta być może ostatecznie przez ministerstwo spraw wewnętrznych z pominięciem ciał ustawodawczych. Rozstrzygnięcie to spodziewane jest w najbliższym czasie.

(—) **Gubernator piotrkowski**. Śród miejscowych sfer urzędniczych krąży uporczywie pogłoska o mianowaniu na stanowisko gubernatora piotrkowskiego, wice gubernatora archangielskiego p. Grigoriewa, który swego czasu był w Częstochowie komisarzem włościańskim.

(a) **Komisya organizująca zjazd** przedstawicieli pracowników handlowych i przemysłowych w Warszawie, po rozważeniu wniosku o wprowadzeniu języka esperanto, proponuje: ażeby zjazd przedewszystkiem polecił pracownikom handlowym i przemysłowym starać się o szersze zastosowanie w korespondencyi handlowej języka polskiego. Wówczas, gdy esperanto zdobędzie prawo obywatelstwa w korespondencyi międzynarodowej, pracownicy handlowi i przemysłowi popierać winni ten sposób porozumiewania się z zagranicą".

W sprawie wniosku Stowarzyszenia emerytalnego pracowników prywatnych na zebraniu komisyi organizującej zjazd, postanowiono rozszerzyć nieco, przyjętą poprzednio uchwałę komisyi, mianowicie przedstawić ją w brzmieniu następującem: „Komisya organizacyjna zjazdu, uznając, że jedynie celowo i pożądanem zabezpieczeniem bytu pracowników jest emerytalne ubezpiecaenie państwowe, do którego dążyć należy przez przygotowanie gruntu na drodze samopomocy społecznej, nie czuje się jednak kompetentną do wydawania swej opinii w tej sprawie na podstawie referatu Stowarzyszenia emerytalnego pracowników prywatnych w Królestwie Polskiem proponuje, aby zjazd sprawę zabezpieczenia bytu pracowników goraco poparł i wybrał specyalną komisyę z prawem kooptacyi rzeczoznawców, dla gruntownego zbadania sprawy, wypracowania w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące konkretnego projektu, celem ostatecznego załatwienia sprawy i wprowadzenia projektu w życie".

(x) **Z Tow. wzajemnego kredytu**. Ponieważ zebranie ogólne, które się odbyło dnia 24 b. m., nie wyczerpało porządku dziennego, przeto niebawem zwołane będzie nowe zebranie ogólne, którego termin będzie przez zarząd oznaczony i podany do wiadomości członków. Poprzednio oznaczony drugi termin zebrania ogólnego na wypadek niedojścia do skutku zebrania w pierwszym terminie uległ unieważnieniu.

(a) **Wystawa przyrodnicza**. Jutro, w środę, o godz. 6 ej po południu, w biurze zarządu Towarzystwa opieki nad dziećmi (Milsza 16) odbędzie się posiedzenie komitetu wystawy, a w czwartek rozpocznie się przyjmowanie i rozmieszczanie eksponatów.

(a) **Z przemysłu**. Właściciele składów batystu i perkalu otrzymali z Moskwy wiadomość, że poczynając od 1 kwietnia r. b., z powodu znacznego podrożenia bawełny egipskiej, ceny batystu i perkalu będą podniesione o $\frac{1}{2}$ do 2 kop. na arszynie. Wiadomość ta zaniepokoiła sfery prowadzące handel tym towarem.

(a) **Wizyta**. Spodziewany jest przyjazd z Petersburga inspektora dróg żelaznych księcia Gorczakowa, mający na celu zbadanie kolejnictwa w Królestwie Polskiem i wprowadzenia reform, w myśl zapadłej uchwały na ostatniem zjeździe przedstawicieli kolejowych w Petersburgu.

(a) **Z kolei łódzkiej**. Zarząd kolei łódzkiej wypłacił kasyerom biletowym, bagażowym oraz ekspedycyi towarowej—po rb. 25 do 100, tytułem zwrotu strat poniesionych przez nich z powodu „manko", jakie kasa wykazała w ciągu roku ubiegłego przy załatwianiu interesantów.

— Podczas tegorocznych świąt Wielkanocnych ruch na kolei fabryczno-łódzkiej był bardzo ożywiony. Uruchomiono pociągi złożone z powiększonej liczby wagonów. Mimo to pasażerowie z trudnością zdobywali miejsca.

(x) **Z przytułku noclegowego** Pierwszego dnia świąt to jest w niedzielę o godzinie 9 rano do Przytułku noclegowego przy ulicy Cmentarnej przybyli członkowie komitetu: ks. J. Albrecht, A. Rybak i B. Wócalewski, ażeby rozdać biednym, nocującym w Przytułku uzbierane ofiary, złożone z mięsa, chleba, bułek i ciasta.

Nocujących było 112 osób i wszyscy otrzymali po kawałku mięsa chleba, bułek i ciasta.

Zebrano ofiar na święcone dla Przytułku chleba, bułek i ciasta za 32 rb., mięsa: (kiełbas, wędlin i kiszki) 56 funtów oraz gotówką 4 rb. 30 kop. Z ofiar największa rb. 4, najmniejsza 10 kop.

Wszystkim osobom, które złożyły ofiary na „święcone" dla Przytułku noclegowego komitet niniejszym składa serdeczne „Bóg zapłać".

(x) **Odczyty w T. K. O**. Z powodu świąt odczytu w ubiegłą niedzielę nie było. Najbliższy odczyt odbędzie się dnia 3-go kwietnia. W dniu tym adwokat przys. Eugeniusz Sokołowski z Lublina wygłosi odczyt „Napoleon legiony", a 4 kwietnia ten sam prelegent mówić będzie o „Fryderyku II-gim i rozbiorze Polski".

O miejscu i godzinie odczytu podamy osobną wzmiankę.

(—) **Nowy prezes Dumy**, radca stanu, Aleksander Guczkow, liczy dziś 47 lat. Jest przywódcą październikowców i zalicza się do lewego ich skrzydła. Pochodzi ze starej kupieckiej rodziny moskiewskiej, ukończył wydział historyczno-filologiczny uniwersytetu w Moskwie. W czasie wojny boerskiej walczył jako podoficer w szeregach boerów przeciwko anglikom. Podczas wojny rosyjsko-japońskiej czynny był w Mandżuryi przy Czerwonym Krzyżu. Przy pierwszej Dumie ofiarowano mu portfel ministra handlu, odmówił jednak.

(a) **Potajemną szulernię** wykryły władze policyjne w domu przy ulicy Brzezińskiej № 19. Gdy komisarz I-go cyrkułu policyjnego wraz z agentami wydziału śledczego weszli do wnętrza szulerni, zastano 20 osób uprawiających hazard przy stolikach.

Karty oraz znalezione na stołach pieniądze policya skonfiskowała, a uczestników gry aresztowała.

Po sporządzeniu w cyrkule protokułu, kilku z aresztowanych wypuszczono na wolność, pozostałych zaś, poszukiwanych przez władze policyjne za różne sprawki, zatrzymano.

Sprawę skierowano do sędziego śledczego.

(a) **Podrzucanie petard**. Policya aresztowała kilku chłopców, którzy podrzucali pod wagony tramwajowe petardy, powodujące wybuchy ogłuszające przechodniów.

(f) **I tacy bywają**. W sobotę około godziny 10-ej rano wezwano I, II oddziały straży ogniowej ochotniczej oraz straż miejską do pożaru w posesyi przy ulicy Cegielnianej № 85. Gdy wezwane oddziały przybyły na miejsce, stróż zamknąwszy bramę, nie chciał wpuścić straży w dziedziniec, oświadczając, że czyni to z rozkazu gospodarza domu. Komendant straży kazał aresztować stróża, a gospodarz będzie miał wytoczony proces.

Szczęściem ogień był nieduży.

(—) **Tajemnicze zniknięcie 2,000 rubli**. Dnia 21 b. m., o godz. 2 min. 30 po południu, woźny filii Banku łódzkiego w Lublinie, Józef Orłowski, otrzymał przekaz na odbiór 2,000 rubli z Banku państwa. Orłowski, widząc, że przy kasie tłoczy się dużo publiki, pokwitował przekaz, wręczył go karyerowi i, nie czekając na wypłacenie pieniędzy, poszedł do Banku warszawskiego, gdzie otrzymał 11,000 rub., poczem wrócił do Banku państwa po odbiór 2,000 rub. Tu, gdy się zgłosił, otrzymał odpowiedź od kasyera, że pieniądze już są wypłacone. Orłowski zaprotestował, iż pieniędzy nie otrzymał; dokonano sprawdzenia kasy o godz. 5 po południu, przyczem okazało się, że nadwyżki w kasie niema. Orłowski służył nieskazitelnie w Banku łódzkim jedenaście lat, poprzednio zaś piętnaście lat w Banku państwa.

(x) **Ze straży.** W czwartek, dnia 21 b. m., o godzinie 7 wieczorem odbędą się ćwiczenia sygnałowe IV oddziału łódzkiej straży ogniowej ochotniczej w domu rekwizytowym tegoż oddziału.

(a) **Aresztowania**. Policya łódzka aresztowała Icka Burakowskiego, który dopuścił się w dniu 2 marca r. b. kradzieży w mieszkaniu Samuela Monastyrskiego, przy ul. Długiej nr. 46; Tomasza Witasiaka, który spełniał systematyczną kradzież w składzie Karola Eiserta (ul. Karola nr. 19); Marcina Lesiaka, oskarżonego o systematyczną kradzież w fabryce Karola Hoffrichtera, przy ul. Piotrkowskiej nr. 204; Eugeniusza Kasprzaka, który w sklepie Natana Neuhauza, przy ul. Wschodniej nr. 57, skradł 500 rb.

— Aresztowano Dorotę Ewę Kubiak, akuszerkę, zamieszkałą przy ul. Wodnej nr. 18, która ofiarowywała usługi młodym dziewczętom, oraz służącą, Chawę Jazenkiewicz, która z usług tych korzystała.

— Agenci policyi śledczej aresztowali czterech sprawców zabójstwa, jako samosądu, dokonanego w r. 1908 na osobie poszukiwanego złodzieja, Józefa Łaszawskiego, w domu przy ul. Rokicińskiej nr 33. Nazwiska ich: Józef Wawrzonkiewicz, Teofil Denys, Tomasz Drzewiecki i Józef Rogoziński. Osadzono ich w więzieniu.

(a) **Zgon**. Na rogu ul. Składowej i Skwerowej znaleziono bez przytomności 40 letniego żyda, który oddawna dotknięty był podobno chorobą umysłową. Po przywiezieniu do cyrkułu, człowiek ten zmarł.

(a) **Ujęcie złodziejów**. Policya aresztowała Borucha Bekermana i Szaję Rosenberga, którzy spełnili kradzież w mieszkaniu Franciszki Kozłowskiej.

(p) **Ogólnemu osłabieniu** w ciągu ubiegłych dni świątecznych uległo osiem osób, z których dwie odwieziono do szpitali, dwie do mieszkań, dwie odesłano do Przytułku noclegowego na ul. Cmentarną. Wszystkim ośmiu lekarze Pogotowia udzielili doraźnej pomocy.

(a) **Echa kradzieży.** Wydział policyi śledczej aresztował Franciszka Różgę, Jana Lesiaka, Franciszka

Skierednego, którzy w dniu 1 marca r b. skradli towary, wartości 600 rb, z fabryki Józefa Hentscha, przy ul. Nowo-Zarzewskiej nr. 47. Aresztowano również pasera, Hersza Fatszczyka

(—) **Samobójstwo.** W Wielki Piątek odebrał sobie życie przez powieszenie 54 letni tkacz Ludwik Wollsak. Przyczyna podług „Lodzer Ztg"—była następująca. Oddany opilstwu. Wollsak zaniechał od dłuższego czasu roboty i domagał się ustawicznie pieniędzy od żony i dzieci Nie mogąc otrzymywać tyle, ile pragnął przepić, zapowiedział swej rodzinie, że zrobi jej niespodziankę na Wielkanoc. Jakoż, kiedy w Wielki Piątek rodzina wróciła z nabożeństwa do domu, zastała już martwego wisielca.

SZTUKA i PIŚMIENNICTWO.

Teatr po skl. Dziś wieczorem teatr nasz wystawia komedyę hr. Aleksandra Fredry „Wielki człowiek do małych interesów" z p. Bolesławskim wybornym odtwórcą roli tytułowej. Jutro po cenach zniżonych powtórzoną zostanie sztuka przerobiona z powieści Sienkiewicza p. t. „Pani Wołodyjowska".

We czwartek po raz pierwszy „Skiz" wyborna komedya Gabryeli Zapolskiej, której obsadę w rolach główniejszych tworzą panie: Jadwiga Czechowska i Gryfi-zówna oraz pp. Junosza i Kamiński. Reżyseruje p. Andrzej Mielewski.

W piątek po cenach zniżonych powtórzone będzie „Popychadlo", sztuka Szutkiewicza.

W sobotę zaś dane będą dwa przedstawienia. Po południu przedstawienie dla młodzieży szkolnej wypełni „Pani Wołodyjowska". Początek o godzinie 3 i pół po południu. Wieczorem tegoż dnia powtórzony zostanie „Skiz" Gabryeli Zapolskiej.

Przedstawienia świąteczne cieszyły się olbrzymiem powodzeniem przez oba dni świąteczne, a ich wykonanie i wystawa nie pozostawiały prawie nic do życzenia.

Personal naszego teatru zajęty jest obecnie próbami z „Koncertu" sensacyjnej sztuki, która ma być wystawioną niebawem na rzecz funduszu budowy nowego gmachu teatralnego w Łodzi.

(f) **Przedstawienia świąteczne** trupy p. J. Myszkowskiego w teatrze „Apollo" wypadły w ogólnym tonie zadowalająco. W niedzielę na „Królowę Śnieżkę" przybyło moc dzieci.

Sztuka otrzymała bardzo ładną wystawę i dobrą obsadę. P. Staniszewska w roli Śnieżki sute od młodocianych słuchaczów zbierała oklaski. Doszło nawet do rozczulająco-zabawnych scen: wiele dzieci koniecznie chciało poznać piękną królewnę, więc cała procesya ojców ze swemi pociechami pociągnęła za kulisy, by życzeniom milusińskich zadość uczynić. Śnieżka przyjęła dzieci bardzo mile, to też były nią zachwycone.

Wieczorem sztukę „Stary piechur i syn jego huzar" wykonano dość równo Szwankowała jedynie orkiestra, niezgrana widocznie ze śpiewakami.

Wczoraj grano piękną sztukę ludową „Czartowska ława", a wieczorem wodewil „Siarczysta dziewucha". Publiczność bawiła się dobrze.

Dziś wieczorem o godzinie 8 ej piękny wodewil Lindaua i Krema „Wesoła praczka".

RAUTY i ZABAWY.

(f) **„Harmonia".** W nadchodzącą sobotę d. 2 kwietnia Tow. muzyczno-dramatyczne „Harmonia" urządza pierwszą, po długim okresie postu, wieczornicę z tańcami. Zabawę rozpoczną popisy kółek dramatycznego i śpiewaczego, pozem nastąpią tańce. Sympatya, jaką się cieszą w szerokiem kole łodzian Tow. „Harmonia" i zabawy przez nią urządzane, pozwala przypuszczać, że i tym razem, jak zwykle, wesoło, rojno i gwarno będzie w jej lokalu przy ul. Południowej № 36.

(a) **„Hazomir".** Istniejące pod tą nazwą żydowskie Towarzystwo muzyczne urządziło w ubiegłą niedzielę w sali koncertowej Vogla (Dzielna 18) bal maskowy, który zgromadził do 500 osób.

Przegląd wiadomości świątecznych.

Podczas ubiegłych świąt Wielkanocnych odebraliśmy od korespondentów własnych następujące telegramy i doniesienia:

— Z Poznania: Od dłuższego już czasu w polskim obozie konserwatywnym omawiana jest sprawa ewentualnego udziału przedstawicieli społeczeństwa polskiego w zapowiedzianych w Poznaniu na czerwiec uroczystościach pruskich, z okazyi poświęcenia nowego zamku cesarskiego w obecności cesarza Wilhelma. W uroczystościach tych konserwatyści postanowili wziąć udział; na razie jednak rzecz cała trzymana jest w głębokiej tajemnicy.

Sfery zainteresowane starają się, aby powagą aprobaty przez Koło Polskie w Berlinie zasłonić się przed zarzutem opinii publicznej.

Grunt w tym kierunku urabia poseł Dziembowski, napotykając na silny opór ze strony lewicowego odłamu posłów. Jak się dowiadujemy z poważnego źródła, cała ta sprawa ma być rozpatrywana na jednem z najbliższych posiedzeń Koła Polskiego w Berlinie, po feryach świątecznych.

W drugie święto odbył się w Poznaniu wielki wiec wyborczy, na którym przemawiał poseł Sejda o politycznem położeniu polaków w zaborze pruskim i poseł Korfanty w sprawie reformy wyborczej.

— Z Monachium: „Münchener Nachrichten" poddaje krytyce komunikat urzędowy o wizycie Hollwega u Papieża i stwierdza, że Hollweg stara się dla swej polityki zjednać centrum, a nie chciał osiągnąć porozumienia w tych kwestyach, które żywo obchodzą katolików w Niemczech.

— Z Białogrodu donoszą: Panuje tu przekonanie, że wiedeński poseł w Białogrodzie zaraz po powrocie króla Piotra z Petersburga zostanie z Białogrodu odwołany.

— Z Cattanii donoszą: Wzmogła się czynność krateru Etny, z którego wśród łoskotu wydobywa się wielka ilość wulkanicznych kamieni i rozzarzonego popiołu. Potok lawy posuwa się szybko naprzód.

Strumień lawy zbliżył się do miejscowości Palacello. Olbrzymie strumienie lawy niszczą po drodze całe obszary uprawne. Główny potok płynie z krateru Albanello, ma 200 metrów szerokości i dosięgnął już urodzajnych okolic Palacello. Tłumy ludności miejscowej i turystów przyglądają się groźnemu zjawisku, któremu towarzyszy głuchy łoskot.

Strumień lawy ciągle posuwa się naprzód i zagraża miejscowości Nicolosi.

Największą czynność objawia krater Tanca di Volta San Giorolamo, który wyrzuca kaskady lawy. Środkowe kratery wyrzucają białe chmury dymu. Lawa zniszczyła w kilku miejscach serpentynę, prowadzącą na Etnę. Dyrektor obserwatoryum na Etnie, prof. Ricco, który zanadto zbliżył się do krateru, został zasypany popiołem i tylko z trudem się uratował. Profesor ten podaje, że wybuch obecny jest silniejszy od wybuchu w roku 1894, który uważano za silny.

„Corriere d'Italia" zamieszcza wywiad z badaczem wulkanu, Mercali w Neapolu, którego zdaniem, obecny wybuch nie będzie długo trwał, a sądząc po jego normalnym charakterze, położone u stóp Etny miejscowości nie poniosą wielkiej szkody.

Potok lawy u podnóża Monte Castellaro, odległej 5 km. od krateru, jest 100 metrów szeroki, chociaż miejscami rozlewa się na 1,000 metrów szeroko. Lawa posuwa się z chyżością 4.5 m na 7 minut. Czoło wstęgi lawy oddalonem jest tylko trzy kilometry od Borelo. Liczba czynnych kraterów doszła 14. Potok lawy zionie tak wielkim żarem, iż można się zbliżyć się do niego tylko na 40 metrów. Prefekt wysłał wozy do Borelo, aby ułatwić ludności ucieczkę. Rząd dał prefektowi do dyspozycyi 10,000 lirów dla niesienia doraźnej pomocy najbiedniejszym z poszkodowanych włościan. Miejscowościom zamieszkałym grozi bezpośrednie nieb zpieczeństwo.

Korespondent „Corriere de la Serra" nadesłał następujący list z Sycylii:

Gdy się dowiedziałem o utworzeniu się na Etnie dwóch nowych kraterów, udałem się samochodem do Nicolosi i na górę Monte Rosso, z której szczytu przedstawiał się wspaniały widok. Jak daleko okiem sięgnąć, wszędzie widać masy lawy, oraz cztery kolosalne słupy dymu, z których od czasu do czasu wybucha ogień. Etnę otacza ciemna mgła, ale słychać ogłuszające grzmoty. Na chwilę przedarła się mgła i ukazał się ogromny strumień lawy. Dalej zbliżyć się niepodobna. Najbardziej zagrożonych jest kilka miejscowości między temi wsie San Leo i Rimizzi, z których ludność uciekła.

Nietylko z okolic Etny nadchodzą wiadomości o wybuchu wulkanu, ale także z Neapolu. Krater Wezuwiusza znowu objawia groźną działalność. W piątek utworzyły się na Wezuwiuszu nowe kratery. Ludność miejscowa, położona blizko Wezuwiusza, ogarnięta paniką. W pobliżu Wezuwiusza odczuto kilka lekkich wstrząśnień.

TELEGRAMY.

Manifest Najwyższy.

Petersburg, (P). Manifest Najwyższy o porządku rozpatrywania projektów ustawodawczych, wspólnych dla Cesarstwa i Finlandyi.

„Zatwierdziwszy Manifestem z dnia 20 lutego 1906 r. główne podstawy wykonywania przez Nas władzy ustawodawczej łącznie z Radą państwa i Dumą państwową, My ogłosiliśmy równocześnie, że o porządku rozważania projektów ustawodawczych, wspólnych dla Cesarstwa i Wielkiego Księstwa Finlandzkiego, wydane przez Nas w swoim czasie zostaną odpowiednie wskazówki.

„W wykonaniu tego My rozkazaliśmy dnia 28 marca 1909 roku utworzyć dla opracowania nowych w tym kierunku przepisów specyalną komisyę z równej liczby przedstawicieli od Cesarstwa i Finlandyi. Po rozważeniu w Radzie ministrów zaproponowanych przez komisyę przepisów, ułożony został projekt ustawy o porządku wydawania praw ogólno państwowych, który My uważamy za właściwe poddać ostatecznemu rozważeniu w ogólnym porządku ustawodawczym.

„Pozostawiając w swej mocy obowiązujące przepisy o wydawaniu praw miejscowych, dotyczących wyłącznie potrzeb kraju finlandzkiego, My uznaliśmy za właściwe polecić sejmowi finlandzkiemu wypowiedzenie opinii swojej o treści wspomnianego wyżej projektu ustawodawczego z tem zastrzeżeniem, ażeby wniosek sejmu przedstawiony został następnie do rozważenia Dumie państwowej i Radzie państwa.

„Przywiązując do sprawy tej zasadnicze znaczenie w budowie mocarstwa Naszego, My pokładamy silną nadzieję, że Duma państwowa i Rada państwa spełnią włożone na nie zadanie w celu silnego utrwalenia jedności i niepodzielności Państwa Rosyjskiego i dla dobra wszystkich wiernych poddanych Naszych.

„Z uwagi na to rozkazujemy:

1) Przedstawiony Nam i Radzie ministrów projekt ustawy o porządku wydawania dotyczących Wielkiego Księstwa Finlandzkiego praw i przepisów znaczenia ogólno państwowego złożyć do rozpatrzenia Dumie państwowej i Radzie państwa;

2) polecić sejmowi finlandzkiemu zakomunikować opinię swoją o tym projekcie ustawodawczym, podlegającą złożeniu do rozpatrzenia Dumie państwowej i Radzie państwa, i

3) wyznaczyć sejmowi do wypowiedzenia opinii tej termin miesięczny od dnia otrzymania wspomnianego powyżej projektu ustawodawczego.

Dan w Carskiem Siole 14 go (27) marca 1910 roku.

MIKOŁAJ".

Carskie Sioło, 27 marca (P.) Wczoraj po obiedzie galowym w Carskiem Siole Najjaśniejszy Pan raczył towarzyszyć królowi serbskiemu do pawilonu Cesarskiego i tam się z nim pożegnać.

Konstantynopol, 27 marca (P.) Gazety donoszą, że bezpośrednio po wizycie króla Piotra serbskiego, odwiedzi sułtana arcyksiążę austryacki Franciszek Ferdynand. Urzędowo zaprzeczono tym pogłoskom. Widocznie toczą się układy w sprawie przyjazdu arcyksięcia do Konstantynopola w charakterze turysty.

Saloniki, 27 marca. (P.) Dnia 22 b. m. o godzinie 4 ej zrana odczuto w niektórych miejscowościach Macedonii falowania ziemi od wschodu na zachód. We wsi Tykwerskiej runęło kilka domów, w Konopiszcie 770. W miastach Wodeny i innych ludność w panicznym strachu wybiegła na ulicę. Ognisko trzęsienia ziemi znajduje się w środkowej części Macedonii.

Sofia, 27 marca (P.) Agencya bułgarska zaprzecza stanowczo doniesieniom o przygotowywaniu się do przejścia granicy drużyn bojowych, wobec jakoby spodziewanego w Macedonii powstania.

s. † p.

Kazimierz Karol Leinveber

obywatel i właściciel apteki m. Łodzi po długich i ciężkich cierpieniach opatrzony św. Sakramentami zmarł dnia 28-go marca 1910 r. w 48 roku życia. Wyprowadzenie zwłok z domu przy ulicy Nowy Rynek № 2 na cmentarz staro-katolicki nastąpi dnia 30 marca o godzinie 4 i pół po południu.

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. Kazimierza Leinvebera odbędzie się w kościele św. Krzyża 31 marca o godz. 10 rano. Na smutny ten obrzęd zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych

Żona z córkami.

Osobne zaproszenia rozyłane nie będą. 893

Wielebnemu prefektowi, księdzu Sobczakowi, za żywe słowa, wypowiedziane ku uczczeniu zasług zmarłej, księdzu Bokalskiemu, duchowieństwu, oraz wszystkim, którzy oddali ostatnią posługę

ś. † p.

Julii Lewalt-Jezierskiej

składają serdeczne; „Bóg zapłać„

Siostra i wychowaniec. 889

Ateny, 27 marca. (P.) Dragumis oznajmił izbie, że orędzie królewskie o zwołaniu zebrania narodowego będzie odczytane we środę.

Taebryz, 27 marca. (P.) Z Dżulfy donoszą o ruchu jeźdźców kazaradagskich na położone w pobliżu drogi tabryzkiej osady. Mieszkańcy uciekli do Dżulfy.

Taebryz, 27 marca. (P.) Wobec braku chętnych do zapisania się na pożyczkę wewnętrzną, na którą zebrano zaledwie 370 rubli, zdecydowano zebrać należący się od Azerbejdżamu milion rubli przemocą. Wskutek tego zamożniejsi kupcy i obywatele taebryscy uciekli z miasta.

Petersburg, 27 marca (P.) Narada odbyta przy głównym zarządzie rolnictwa i urządzenia gruntów, dla wypracowania planu pomocy agronomicznej dla ludności postanowiła: w guberniach nieposiadających ziemstw udzielać pomocy z środków rządowych, w guberniach zaś, posiadających ziemstwa, rząd wspomagać będzie materyalnie rolnicze wykształcenie w takiej wysokości, w jakiej uczestniczą w niem ziemstwa; jeżeli ziemstwa nie asygnują żadnych srodków, w takim razie sprawę bierze w ręce zarząd rolnictwa i urządzenia gruntów.

Rostów nad Donem, 27 marca (P.) W pobliżu stacyi Wergelówki, kolei jekateryńskiej, ładowny pociąg towarowy zleciał z ośmiosążniowego nasypu. Parowóz uszkodzony, 19 wagonów rozbitych, maszynista zabity, pomocnik jego i konduktorzy ranieni ciężko, tor uszkodzony.

Ufa, 27 marca. (P.) Wojenny sąd okręgowy w sprawie o rozbójniczy napad na biuro Pokrowskich w Czelabińsku skazał trzech podsądnych na karę śmierci, sześciu na ciężkie roboty, jednego zaś uniewinnił.

Katania, 27 marca. (P.) Lawa, wyrzucana przez Etnę, wstrzymała się w swym potoku, w części zaś płynie wolno. Ludność uspokaja się.

Katania, 27 marca. (P.) Szybkość potoku lawy zmniejsza się widocznie i niebezpieczeństwo, grożące miejscowościom: Borelle, Belpasse i Nicolosi, jawnie minęło. Padają deszcze, sniegi i grad.

Libawa, 27 marca (P). Wykryto tu organizacyę socyal demokratyczną. Znaleziono i zabrano drukarnię i mnóstwo literatury nielegalnej. Dokonano licznych aresztowań.

Paryż, 27 marca (P). Zorganizowany związek syndykatów robotniczych urządził wiec, na ktorym zebrało się przeszło 3,000 osób. Wiec uchwalił rezolucyę, protestującą przeciw projektowi do prawa o emeryturach robotniczych, uchwalonego przez senat.

KOMUNIKAT URZĘDOWY.

Petersburg, 28 marca (P). Przyjęcie, jakiego doznał w Rosyi król serbski, świadczy o trwałości tradycyjnej przyjaźni między dwoma państwami, zbliżonemi do siebie wiarą, pochodzeniem i wspólnemi wspomnieniami historycznemi.

Podczas rozmów między rosyjskim a serbskim ministrami spraw zagranicznych poruszono pytania, tyczące się obydwóch rządów. Między innemi wyjaśniono, że obydwie strony przywiązują dużą wagę do podtrzymania na Bałkanach spokoju i porządku.

Według myśli rządu serbskiego pokojowy i samodzielny wzrost niepodległej Serbii wśród innych państw bałkańskich otrzyma najlepszą podporę we wzmocnieniu dobrych stosunków z Turcyą. Jednocześnie rząd serbski stara się podtrzymywać takież stosunki ze wszystkiemi sąsiadami. Rząd rosyjski, szczerze sympatyzując z takiemi dążeniami Serbii, będzie jej okazywał pomoc moralną.

W ten sposób przyjazd króla Piotra do Petersburga wniósł do ogólnego nastroju politycznego nowy czynnik pokoju i zgody.

Petersburg, 27 marca (P). Wniesiono do Dumy państwowej projekt do prawa o porządku wydawania ustaw wspólnych dla Cesarstwa i Finlandyi.

Ateny, 28 marca (P). Dragumis przedstawił do parlamentu budżet, w którym dochody obliczono na 142,166,000 drahm, a wydatki na 142,031,000. Izba gmin postanowiła jutro głosować preliminarz budżetowy, by zakończyć pracę. Dnia 15 marca oczekiwany jest reskrypt królewski o zwołaniu zgromadzenia narodowego.

Saloniki, 28 marca (P). W kilku miejscach w Macedonii dało się zauważyć trzęsienie ziemi w kierunku z północy na zachód. W Tikszwencie zrujnowano kilka domów i zabito dwoje dzieci. W Konopisztie zrujnowano 770 domów. Ośrodek trzęsienia znajduje się w Macedonii centralnej.

Katania, 28 marca (P). Wyrzucona przez Etnę lawa częściowo zastygła, częściowo zaś płynie wolniej. Ludność powraca do równowagi.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 29 marca (Wł.) Wczoraj w południe w wielkiej sali Filharmonii tutejszej wykonane zostało po raz pierwszy oratorium księdza Plewki Plewczyńskiego, dyrektora chórów kościelnych katedry we Lwowie. Dzieło to, poza paroma momentami szerszego polotu, nie przedstawia pod względem inwencyjnym głębszej wartości artystycznej. Pogoń zaś za dość banalnymi efektami instrumentacyi odejmuje mu dużo powagi. Orkiestra Filharmonii berlińskiej oraz chóry pod dyrekcyą kompozytora wywiązały się z zadania doskonale.

Partye solowe odśpiewali poprawnie: panna von Otto oraz dwaj rosyanie panowie: Golianin i Wariagin.

Berlin, 29 marca. (Wł.) W tutejszych sferach politycznych uważają, że wizyta króla Ferdynanda w Konstantynopolu, pomimo wspaniałego przyjęcia, nie dała żadnych politycznych rezultatów.

Rzym, 29 marca (Wł.) Po chwilowem uspokojeniu, działalność Etny wczoraj znowu wzrosła. Otworzyło się kilka nowych kraterów. Wśród silnej detonacyi płynie lawa szerokimi strumieniami.

Budapeszt, 29 marca. (Wł.) Według najświeższych wiadomości liczba ofiar pożaru w sali tanecznej w Ockocrito wynosi 400 spalonych i 150 ciężko rannych. Ze zgliszcz słychać często jęki.

Dotychczasowe śledztwo przypuszcza, że karczmę podpalili chłopi, których niechciano wpuścić na salę balową.

Białogród, 29 marca. (Wł.) Powzięto przekonanie, że bezpośredniem skutkiem wizyty króla Piotra w Petersburgu będzie jego abdykacya. Następca tronu podpisał w czasie nieobecności ojca bardzo ważne nominacye.

Odpowiedzi Redakcyi.

Panu Kaz. Z. Wszelkich szczegółów co do studyów na politechnice w Karlsruhe udziela tamtejsza polska Czytelnia akademicka Adres: Polnisches Akademisches Lesezimmer, Karlsruhe. Baden: Gerwigs rasse 36/II

Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)
LECZNICA ZĘBOW
M. Riesnik-Epstein.
Plombowanie i wyjęcie zębów **bez bólu. Specyalne laboratoryum** zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacye i przeróbki sztuczn. zębów **napoczekaniu**.
Ceny bardzo przystępne. 2596

ZARZĄD
Łódzkiego Towarzystwa Wzajemnego Kredytu
(Piotrkowska 43)

ma honor zawiadomić, że ponieważ **Ogólne Zebranie** wyznaczone w dniu 11/24 b. m. nie załatwiło porządku dziennego, przeto Zarząd prosi uważać poprzednie ogłoszenia, tyczące się Zebrań w 1-szym i 2-gim terminie za nieważne.

Natomiast Zarząd **wkrótce zwoła Ogólne Zebranie**, o którego terminie nie omieszka podać do wiadomości Członków. 895—1

Teatr Polski

Cegielniana 63.

Jutro po cenach zniżonych

„PANI WOŁODYJOWSKA“

2309 obraz sceniczny w 4-ch aktach z powieści Sienkiewicza. Początek o g. 8 m. 15 wieczorem.

ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE

ŚWIEC

Braci Krestownikow i S-ka

w Moskwie

uznanych w Królestwie i Cesarstwie **za najlepsze.**

Reprezentacya i skład na Łódź i okolice:

FRANCISZEK GLUGLA, Łódź

Południowa 28, Telefonu 817. 744—20-3

Pensyonat dla dzieci i młodzieży

R. Zmigryderowej i R. Steimanowej

przy stacyi klimatyczno-leśnej

Inowłódz nad Pilicą.

Otwarcie 1 czerwca. — Prospekty na żądanie.
Wiadomość: Łódź, u właścicielki Inowłodza, Zielona № 11, między 2—5 po poł., № tel. 12-18.
Liczba dzieci ograniczona. 787—4-3

Ogłoszenie.

Zarząd Drogi Żelaznej Fabr.-Łódzkiej podaje do wiadomości, że niżej wymieniony bagaż i rzeczy zapomniane lub zagubione w obrębie drogi, a nieodebrane do dnia 1/14 marca 1910 roku, będą przechowywane na stacyi Łódź-Fabryczna w ciągu 4-ch miesięcy od daty ogłoszenia, a następnie w razie nieodebrania, na zasadzie §§ 40 i 90 Ustawy Ogólnej Dróg Żelaznych Rosyjskich, będą sprzedane przez publiczną licytacyę:

A. Bagaże ze stacyi: Radomsk № 404, Dąbrowa № 437, Aleksandrów № 2954, Warszawa № 896 i 313.

B. Rzeczy zagubione w obrębie st. Łódź Fabryczna: koszula, czapka, parasol, parasolka i 11 książek taryfowych. 876—3—3

Do 31 marca

zupełna wyprzedaż

wszelkich narzędzi rzeźniczych.

HUGO LAMPRECHT

Andrzeja 26. 894—3—1

PROSIMY

nie zapomnieć

oddać nam dzisiaj do prania bieliznę, jako to: kołnierze, mankiety, półkoszulki, koszule dzienne i t. p., gdyż tylko w naszym zakładzie mogą być wyprane starannie ku zupełnemu zadowoleniu Sz. Klijenteli.

Pralnia

modno-hygieniczna

„PROGRES“

Spacerowa № 40

Najlepsza pralnia w miejscu.

Agentura: Ryszard Lass, Główna 24. 563 4

Jest do sprzedania

12 do 15 tysięcy centnarów słomy

prasowanej, ozimej i jarej, loco stacya Chełm. Oferty nadsyłać st. Uhrusk Majdan dla J. P. 769—5—5

Pokojowa

potrzebna zaraz, obeznana ze służbą w porządnym domu. Wiadomość w fabryce Borsta w Zgierzu. 874—3—3

Sprzedam sklep rzeźniczy

z całem urządzeniem, oraz konia i furgon.
Widzewska 128. 860—3-2

Potrzebna dziewczyna

do dziecka, zaraz, 15—16 letnia. Cegielniana № 91 mieszkania 11. 873—3—3

Ogrodnik

znający jaknajdokładniej prowadzenie inspektów, hodowlę wszelkich roślin, bukieciarstwo, ogrody: warzywny, owocowy i ozdobny (14 lat praktyki w różnych ogrodach) — szuka posady. Oferty w adm. „Rozwoju“ pod „Uzdolniony“ 856—4—4

Karpie matki.

Klony 10 lat
Dęby 10 lat — szkółkowane.
Akacye 6 lat

Dominium Dobroń, przez Pabianice. 770—3—3

DROBNE OGŁOSZENIA.

A!A!A!A! Wyjeżdżając sprzedam tanio kredens, 12 krzeseł, stół, szafy do ubrania, 2 łóżka z materacami, bieliźniarkę, otomanę dywanową, biurko z fotelem, obraz, lampy, planino, wieszadło, toaletę i różne drobiazgi. Nawrot 38 m 12. 1532—10—8

A!A!A! Kobieta lub dziewczyna potrzebna zaraz do służby. Wiadomość w Administracyi „Rozwoju“. 1522—4-3

AAA! Niemka z Wrocławia, nauczycielki z wyższem wykształceniem, frebianki, gospodynie, pielęgniarki, francuzki — poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska 103. 1651-4 2

Człowiek, umiejący czytać i pisać — z kaucyą, poszukuje jakiegokolwiek zajęcia. Wiadomość: Zagajnikowa № 19 m 42. 1648—2—2

Doświadczony korepetytor przysposabia do wszystkich klas gimnazyum, oraz na świadectwa. Wiadomość Dzielna 40, m. 1 od g. 7—8. 1545

Jest do sprzedania sklep dystrybucyjno spożywczy. Grabowa 13. 1600—3—3

Kupię kasę ogniotrwałą średniej wielkości. Oferty: Łuczak, Podleśna № 15. 1635—3—3

Motor gazowy, mało używany, o sile 2-ch koni, systemu „Hille“, do sprzedania. Wiadomość w składzie piwa przy ulicy Piotrkowskiej № 114 1636—2w2

Osoba poszukiwana zaraz do 2 dzieci, na wieś, przez czas letni. Wiadomość w Administracyi „Rozwoju“. 1615—3—3

Ob zerny sklep z mieszkaniem jest do wynajęcia od 14-go kwietnia Andrzeja 26 wiadomość w sklepie 1656—3—1

Potrzebna praczka Piotrkowska № 108 1652—3—1

Potrzebny lokal dla dentysty-lekarza 4 pokoje z wygodami, od 1-go lipca. Oferty składać w „Rozwoju“ 1653—1

Pianino używane, zupełnie w dobrym stanie, dawniejsze Małeckiego i różne lampy gazowe zupełnie nowe do sprzedania. Wiadomość ulica Drewnowska № 19 m 4 I piętro. 1609—3 3

Sklep z mieszkaniami do wynajęcia od 1-go lipca, zdatne na restauracyę, przy ul. Widzewskiej № 41. Wiadomość u stróża. 1637—2w2

Z powodu wyjazdu jest do sprzedania łóżko, lustro, szafa, szafka kuchenna i samowar. Benedykta 18 pracownia sukien. 1655—2—1

3 pokoje, kuchnia, wszelkie wygody, do wynajęcia od 1-go kwietnia w pałacyku, Wysoka 28, przy Nawrot 1654—1

2,500 rb. do umieszczenia na pierwszy numer hipoteki. Juliusza № 11 m. 13. 1646 2 2

Zagubione dokumenty.

Zaginęła karta od paszportu na imię Franciszka Kuli, wydana z fabryki Szweikerta. 1629—1

Zaginęła karta od paszportu na imię Józefa Nowaka, wydana z Gazowni Łódzkiej przy ulicy Targowej. 1638—3—3

Zaginął paszport na imię Natalii Grajewskiej, wydany z gminy Sompolno, gubernii kaliskiej. 1639—3—3

Zaginął kwit od paszportu na imię Heleny Starczewskiej, wydany z fabryki Kürsta. 1640—3—3

Zaginęła karta wolnego pobytu na imię Saweliusza Werciocha, wydana z gminy Chojny, pow. łódzkiego. 1641—3—2

Letnie mieszkania w Teofilowie, w lesie własnym, łączącym się z lasami **Spały** nad **Pilicą**. Miejscowość górzysta i sucha. Przyjmuje się pojedyńcze osoby, młode panienki, które znajdą troskliwą opiekę, całe rodziny z całodziennem utrzymaniem, albo też tylko obiady. Ceny przystępne. Wiadomość: ulica Długa 6 m. 13. 892—7—1

EGZYSTUJĄCA OD LAT 17 W ŁODZI

Pracownia haftów

i ZNACZENIA BIELIZNY

D. Mazurkiewiczowej

Przejazd 12 m. 14,

w podwórzu, w oficynie II piętro

przyjmuje wszelkie roboty w zakres haftu wchodzące, wykonywa takowe starannie, na czas oznaczony, po możliwie nizkich cenach.

Przyjmuje się uczenice.

W OFICYNIE 2-gie PIĘTRO.

Ulica PRZEJAZD № 12.

W Szkole Przygotowawczej Koedukacyjnej J. Zawadzkiej, Piotrkowska № 103. pod kierunkiem artystki-malarki p. **GLANTZ** — odbywają się

Lekcye rysunku dla dzieci

dwa razy tygodniowo — od godz. 4 do 5 po południu. — Zapisy codziennie od godziny 3 ej do 5-ej po południu. 2345—d 18

Przyjmuję nadrabianie pończoch.

MIKOŁAJEWSKA 59 m. 56

2-gie piętro.

1111-d

Remiza „BRISTOL“

Właśc. **A. Neumann i S-ka** (dawn. Bartosz), wynajmuje eleganckie karety, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ulica Piotrkowska № 119, telefonu 1053 2849r

Pracownia damskich sukien i kostyumów „STANISŁAWY“

Przejazd № 48, II p., m. 11. 60—1

LEKCYE

języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób dorosłych. Metoda ułatwiona. Tam też mogą zgłaszać się osoby z zaniedbaną edukacyą. Długa 83, I piętro. 2514—d—19

Pierwszych zasad gry skrzypcowej

udziela Wacław Biesiadecki. — Wiadomość Przejazd 14 (księgarnia). 2805

Przyjmuję do wyszywania

wszelkie roboty sznurkowe, sznurkowe, szutażem oraz dżetem po cenach umiarkowanych. GOLDKRANZ, Mikołajewska 25. 859—3-3

Dr. FRANCISZEK KOZIOŁKIEWICZ (senior / starszy)

Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8—11 r. od $2^1/_2$—4 pp. i od $7^1/_2$—9 w. 1426r

Dr. Ark. Goldenberg

ul. Nawrot № 38

róg Widzewskiej. Przyjmuje codziennie do 10 rano i od 4 do 7 po poł. — CHOROBY WEWN., DZIECINNE i KOBIECE. 1812r

Dr. Rosenblatt

Choroby

uszu, gardła i nosa

Piotrkowska 35.
Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 pp. w niedziele od 2—4 r. 2451

Dr. Zofja Garlicka

mieszka obecnie

Nawrot 1 (Piotrkowska 126) Telefon 10.14.

Chor. kobiece, Akuszerya

9—10 rano, 4—6 po poł. 1997r

Dr. H. Szumacher

choroby weneryczne i skórne

Nawrot 2.

przyjmuje od 8—$10^1/_2$ i od 6—8. *Po poł., panie od 5—6. W niedziele i święta od 8—1 r.* 637r

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe

Dr. Stanisł. Piekarski

PIOTRKOWSKA № 115
Przyjmuje: od 9 — 10 rano i od 5 — 8 wiecz., kobiety od 4 — 5. 1331—r

ZĘBY **sztuczne od 75 k. Plomby od 50 k.** na kauczuku, złocie — bez wyjęcia korzeni. Plombowanie złotem, srebrem, porcelaną. **Wyjmowanie zębów bez bólu.** Przeróbka i reparacye na poczekaniu. Lek.-dent. **S. LIPOWSKI, Piotrkowska 92.** 381r

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta **Choroby weneryczne (syphilis) i moczopłciowe,** skóry i włosów. **Radykalne usuwanie zbytecznych włosów.**
Przyjmuje: 8—11 i $4^1/_2$—8 w. Panie: $4^1/_2$—$5^1/_2$ po poł. W niedziele: do 2-ej po poł 241r

Dr. Jan Caderski

b. asyst. klin. uniwer. warsz.
Akuszerya, choroby chirurgiczne i kobiece
przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł. **Ul. Cegielniana 9 m. 4.** 580

ODCISKI

brodawki, zgrubiałą skórę usuwa najskuteczniej znane i nagrodzone Wielkim Złotym Medalem w Paryżu **ARAGO**
St. GÓRSKIEGO, Warszawa, Leszno 12. Cena 35 i 60 kop.
Żądać wszędzie. Wystrzegać się naśladownictw. Zwracać uwagę na markę Gladjator. 1384 30 29

ŚWIATŁOLECZNICZY i ROENTGENOWSKI GABINET

Dr S. KANTORA

Specyalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótka № 4.

Leczenie **promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowem** (choroby skóry i wypadanie włosów), **prądami wysokiego napięcia** (świerzba, hemoroidy). — **Elektroliza** (radykalne usuwanie szpecących włosów). — **Masaż wibracyjny i pneumatyczny** podług prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — **Kaustyka** (usuwanie brodawek). — **Endo i cystoskopia** (oświetlanie organów moczopłciowych). — **Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.**

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. **Dla pań osobna poczekalnia.** 276r

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specyalne laboratoryum techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specyalność: **plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony,** złote mosty **(sztuczne zęby bez podniebienia)**

Reperacye i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss **znajduje się przy lecznicy.**

Uwaga!! **Ceny bardzo nizkie!** Uwaga!! 42r0

Leczniсa chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Swiatło-leczniczy

D-rów L. Falka, Z. Golca, St. Jelnickiego

WÓLCZAŃSKA № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych — płaca za poradę 60 kop.

Leczenie promieniami Roentgena, lampą Finsena i Kromayera. Prądy o wysokiem napięciu (Arsonvalizacya). Elektroliza, masaż wibracyjny i leczenie gorącym powietrzem. Kąpiele elektryczne i sinusoidalne. Badanie krwi na syfilis i badanie mamek z wydawaniem świadectw.

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11½—1½ pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano i od 12½ do 1½ po południu 2145r

Specyalista chorób skórnych włosów, wenerycznych oraz niemocy płciowej

Dr St. LEWKOWICZ

Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.

Badanie krwi przy syphilisie.

Zachodnia 33 (obok Lombar. akc.)

Przyjmuje od 9—1 i od 6—8 w., w niedziele od 9—3 Dla pań od 5—6 wiecz 114r

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7

powrócił.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—2 r 1463r

Dr. L. PRYBULSKI

CHOROBY SKÓRNE WŁOSÓW, WENERYCZNE (syfilis) I MOCZOPŁCIOWE (endoskop i cystoskop) I NIEMOCE PŁCIOWE.

Ul. Południowa № 2.

powrócił.

Przyjmuję od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. 1420—r—

Dr.-med. LEYBERG

Krótka № 5.

Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne. 1489r

Dr. Feliks Skusiewicz

Choroby skórne i weneryczne

Andrzeja 13.

Przyjmuje od 9—10½ rano i od 4—8 po poł W niedziele i święta od g 10—1 507—d

Dr Ignatiew

Specyalista chorób uszu, nosa i gardła

ulica Konstantynowska № 11 m. 5.

Przyjmuje od 11—12 rano i od 5—8 wiecz. codziennie. W niedziele od g. 10—1 w południe. 1054r

Dr. Jan Pieniążek

sp. ch. **nosa, gardła i uszu**

przeprowadził się na

ulicę Piotrkowską 120.

Przyjm. od 11 do 12 w poł., i od 5 do 6½ wiecz., w niedziele i święta od 9½—11 rano. 1350d

Dr. L. KLACZKIN

Konstantynowska 11.

Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.

Przyjm. od 8—1 rano i od 5—8 w., dla dam od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano 746·

Dr I. LIPSZYC

choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp

WSCHODNIA № 45 294

Dr. med.

Aleksander FABIAN

ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku)

Choroby nerwowe i wewnętrzne

Do 10 rano i od 4—6½. 275

Dr. Wacław Bernard

przeprowadził się na ulicę

BENEDYKTA № 9.

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

(8½—12 r. i 5—7½ pp, panie od 4—5). 1761-r

Instytut fizykalnych metod leczenia

D-ra A. STEINBERGA

Benedykta № 3. Benedykta № 3.

Gabinet Roentgenowski i światło-leczniczy. Ortopedya. Gimnastyka lecznicza.

Skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, kości i mięśni. Masaż ręczny i wibracyjny. Pracownia przyrządów ortopedycznych Stosowanie promieni Roentgena w celach dyagnostycznych i leczniczych. **Choroby skórne.** Leczenie prądami wysokiego napięcia (Arsonvalizacya), kąpielami świetlnemi i w gorącem powietrzu. Elektryzacya. **Choroby nerwowe** (niemoc płciowa. Elektroliza — usuwanie włosów z twarzy. 137r

Centralna klinika

chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. **Konsultacya bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reparacye sztucznych zębów 50 kop.** Przy klinice znajduje się specyalne laboratoryum do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d20

Specyalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych

Przyjmuję codziennie od 8 — 1 w południe i od 4 — 8 wieczorem; w niedziele i święta od 9 — 2 w poł. 149r

Dla pań osobna poczekalnia.

Dr. B. Rejt,

ulica Srednia № 5.

Dr. Birencweig

ŚREDNIA № 3.

Choroby skórne, wener. i moczopłciowe.

Od 11—1 r. i od 3 7 w. 268r

Dr. Wacław Jasiński

Tel. Nr. 1501.

PIOTRKOWSKA 108, II-e piętro. od 4—6.

Choroby dzieci. 2547

Dr. H. Sadkowski

asystent C. W. Uniwersytetu przyjmuje z chorobami wewnętrznemi (spec. żołądka i kiszek).

Dzielna № 3.

od 5 do 7 e 2150 —r

Dr. B. DONCHIN

Specyalista chorób oczu

osiadł w Łodzi

ul. Zielona № 11.

Godz. prz. 10—12 i 5—7 po poł. 478—r

Pierwsza chrześcijańska

✝ Lecznica chorób zębów ✝ i Jamy ustnej 2651r

teraz: ulica Piotrkowska 133.

Dr. med. Z. Golc

chor. skórne i wenerycz.

PIOTRKOWSKA 86 m. 6. 799r

Lekarz Dentysta

DĄBROWSKI

mieszka: **Piotrkowska 97.** 1336r

Dr. M. Papierny

Akuszerya i choroby kobiece,

b. ordynator warszaw uniwersyteckiej kliniki akusz.

Przyjmuje do 11 r. i od 4½—6½ po poł. **Południowa 23.** 4851

Dr. J. ABRUTIN

KROTKA 9.

Specyalność **chorób wenerycznych, skórnych i moczopłciowych.** Przyjmuje: 8½—11 i od 6—8 po poł.; panie 5—6 po poł., w niedziele 10—1 w poł. 237

Dr. A. GROSGLIK

Zielona 5.

Choroby skóry i włosów (usuwanie zbytecznych włosów za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych Przyjmuje 8½—11½ r. i 6—8 wiecz.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 1568 d

Doktór

Eugenia Kerer-Gerszuni

CHOROBY KOBIECE I AKUSZERYA

Piotrkowska 121

Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 3—5 p. p 502-r

Dr. med. W. Kotzin

ul. PIOTRKOWSKA 71

Choroby serca i płuc,

przyjmuje od godz. 9½ — 10½ r. i od 4—6 pp. 54 r

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne

CEGIELNIANA 14.

Od g 11—1 i 4—7½ w 76r

Dr. S. SZMITKIND

Srednia № 2

Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe

Leczenie elektryzacyą i masażem. Przyjmuje od g. 8—11 rano. od 5—8½ wiecz. 469-r

H. Segałówna

Akuszerka-Felczerka

Wschodnia 45. 875—3—2

Towarzystwo Akcyjne

„ZGORZELICKIEJ FABRYKI MASZYN I ODLEWNI"

w Zgorzelicach.

Turbiny parowe systemu Zoelly

a) Turbiny z kondensacyą
b) Turbiny parowe z przeciwciśnieniem
c) Turbiny parowe (t. z. Anzapftrurbinen).

Jeneralne Przedstawicielstwo na Królestwo Polskie oraz gub. Grodzieńską

HORDLICZKA i STAMIROWSKI

Łódź.

1917—d

TILLMANNSOWSKIE TOWARZYSTWO AKCYJNE

Budowy Konstrukcyi Żelaznych

Pruszków

Stacya Drogi Żel. Warsz-Wied. g. Warszawska.

Fabryka blachy falistej
budowa konstrukcyi żelaznych
i cynkownia.

Dachy z blachy falistej
bez podkonstrukcyi
i z podkonstrukcyą.

Żaluzye z blachy stalowej falistej oraz wszelkie do żaluzyi potrzebne materyały.

Kompletne budynki żelazne.

Przedstawiciel: **KAROL SOMYA, Łódź, Piotrkowska 192.** 385-12

Administracya Dóbr RUDA

(20 minut tramwajem od Łodzi)

№ tel. 548

sprzedaje na dogodnych długoterminowych warunkach wypłaty: 1) parcele leśne na wille, 2) place budowlane, 3) place z domami mieszkalnemi, 4) parcele na ogrody lub fermy, 5) dom mieszkalny o 108 pokojach z placem 43,000 łokci, 6) ładna willa piętrowa z ogrodem owocowym i angielskim, 7) staw zarybiony z wodą bieżącą rzeczną 30 morgów.

Ponadto sprzedają się na miejscu i z odstawą materyały budowlane, oraz odnajmują się różne mieszkania zimowe i letnie. 800—10 4

DLA KASZLĄCYCH i OSŁABIONYCH

ekstrakt i karmelki

„LELIWA"

w Warszawie, Zielna 21, Tel 5954 Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach

1976—10—0

ŻĄDAJCIE we wszystkich **Składach gramofonów i instrumentów muzycznych:**

Pathefonów

które grają wieczną kulką szafirową.

NIE KUPUJCIE do waszych **Gramofonów** więcej płyt, które należy grać ostrą igłą, bo ostra igła niszczy płyty zbyt prędko.

Żądajcie wszędzie **PŁYT PATHÉ**, które się odgrywa wieczną kulką szafirową, bo każdy gramofon da się z łatwością przerobić na Pathéfon, stare płyty gramofonowe uwzględnia się przy kupnie płyt Pathé. Kłopotliwą i kosztowną **ZAMIANĘ IGIEŁ** usuwają kategorycznie Pathéfony i Płyty Pathé, których cena bardzo niska, bo wynosi bez względu na artystę **tylko:**

w rozmiarze „grand" 24/cm rb. **1 k. 20**
„ „ gigant 28c/m „ **2 „ 20**

Wszechświatowy bogato ilustrow. repertuar.

Ceny Pathéfonów bardzo przystępne: 20 rb., 25 rb., 35—40 rb., 50—60 rb., 75—85 rb., 100—125 rb. i 175—350 rb.

Pathéfony nie wymagają zmiany igły i dlatego one jedne pozwalają grać **do tańca — bez przerwy.**

Przedstawiciel i Główny Skład na Król. Polskie

ADAM KLIMKIEWICZ, Warszawa, Wierzbowa 8 (dawniej Leszno 14)

Sprzedaż za gotówkę i na raty (10% drożej)

Cenniki, repertuary i warunki wysyłamy **polecone** po otrzymaniu 10 kop. markami.

Zdolnym kupcom i agentom oddajemy wyłączność na poszczególne miasta Królestwa Polskiego. 757—12 3

Pozostałe z likwidacyi

towary na modne letnie męskie **ubrania i palta**

jako też na **damskie kostyumy** — sprzedaje

PO CENIE KOSZTU 761—

ADOLF KON, ul. Piotrkowska № 80.

BILANSE

zakładanie i prowadzenie ksiąg handlowych na godziny uskutecznia rutynowany buchalter poważnej instytucyi. — Oferty sub „Rutyna" przyjmuje administracya „Rozwoju". 96

Kursy Buchalteryjne i Języków Nowożytnych J. MANTINBANDA

w Łodzi, Dzielna 22.

Wykłady języków: rosyjskiego, polskiego i angielskiego rozpoczynają się w tych dniach.

Zapisy do nowej grupy przyjmuje kancelarya kursów codziennie od 7—9 wieczorem. 541—d—8

Ból głowy i Migrenę natychmiast usuwa

Migreno-Nervosin

Bezwarunkowo pewny i nieszkodliwy roślinny środek. Żądać w aptekach i skł. aptecz. tylko **oryginalnych** proszków po **10 k.** szt. — Pudełko **1.20** k. Główn. skł. Tow. Akc. L. Spiess i Syn 276 r100

Nowość! Adolf Starkman. **Nowość!**

Z NOTATNIKA WIĘŹNIA

Autor opisuje roczny pobyt w więzieniach Królestwa. 832-4

Cena **60 kop.**, z przesyłką pocztową **80 kop** — Składy główne w Warszawie: **Księgarnia Gebethnera i Wolffa** oraz **Biuro Ungra**, Jerozolimska 73. — Do nabycia we wszystkich księgarniach.

Redaktor odpowiedzialny **St. Łapiński.** W tłoczni „Rozwoju", Przejazd № 8. Wydawca **W. Czajewski.**